

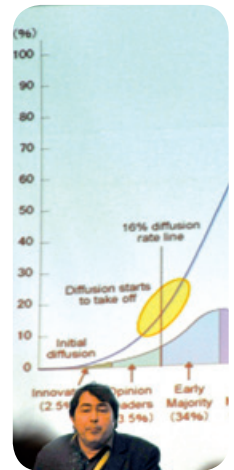
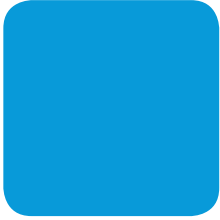
E SUNDHEDS OBSERVATORIUM

ÅRSKONFERENCE 2011

Fokusskift fra sygdom mod sundhed
– e-sundhed som løftestang for
fornyelse af sundhedsvæsenet

Fokusskift fra sygdom mod sundhed – e-sundhed som løftestang for fornyelse af sundhedsvæsenet

Sundhedsvæsenet er i dag under et stort og stigende pres – ikke blot i Danmark, men også i hele den vestlige verden. Der er en voksende forekomst af kroniske sygdomme med tilhørende komorbiditet, der i høj grad skal ses i relation til livsstil. Kronisk sygdom beslaglægger over 70% af sundhedsvæsenets samlede ressourcer. Der er store demografiske ændringer i vente.

Borgerne ønsker fortsat en lige adgang til behandling som et centralt element i den danske velfærdsmodel. Der er behov for større tilgængelighed, øget sammenhæng og høj kvalitet i sundhedsydelse for det enkelte forløb i en tid, hvor økonomien er vigende. Situationen er kort sagt uholdbar, og det er nødvendigt med grundlæggende fornyelse af sundhedsvæsenet.

Der er behov for et mere borger- og patient-centrisk sundhedsvæsen end det, vi har i dag. Der er behov for en langt bedre forebyggelsesindsats og en mere effektiv adgang til og håndtering af relevante sundhedsydelser for den enkelte, samt at (it)-understøtte og effektivt facilitere borgeres og patienters egenomsorg og egenbehandling. Dette er efterhånden bredt anerkendt blandt politikere og fagfolk som indiskutabelt nødvendigt.

Dette vil kræve en fundamental transformation af vores nuværende sundhedsvæsen. Det store spørgsmål er: Hvordan?

Der er ikke enkle svar herpå, men e-sundhed anses som den enkeltfaktor, der er den væsentligste forudsætning for at kunne gennemføre en sådan fornyelse. E-sundhed, der er den danske oversættelse af e-Health, omfatter samspillet mellem patienter og udbydere af sundhedsydelser, udveksling af information, overførsel af data fra en institution til en anden, indbyrdes kommunikation mellem patienter eller mellem ansatte i sundhedsvæsenet. E-sundhed omfatter også informationsnetværk i sundhedssektoren, ledelsesinformation, elektroniske patientjournaler, telemedicintjenester og personlige "wearables" og bærbare kommunikationssystemer til at overvåge og hjælpe patienter.

E-sundhedsobservatoriets årskonference tilbyder at formidle et samlet billede af vigtige resultater inden for e-sundhed i primær- og sekundærsektoren – i kommunerne, regionerne, og herunder på sygehuse. Patienter, pårørende, sundhedsfaglige og de ledelsesansvarlige har forskellige behov for information til at understøtte forebyggelse, diagnostik, behandling og pleje. Alle disse aspekter vil blive præsenteret, diskuteret og perspektiveret ved e-sundhedsobservatoriets årskonference.

Tirsdag den 11. oktober

9:30	Plenumsession 1: Konferenceåbning Velkommen lektor Stig Kjær Andersen, Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Aalborg Universitet Regionernes fælles stræben efter at nå de udstukne pejlemærker RSI-styregruppeformand Jens Andersen E-sundhedsobservationer 2011 professor Christian Nøhr og ekstern lektor Søren Vingtoft, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet			
10:30	Kaffepause			
11:00	Plenumsession 2: International experience with eHealth systems Presentation of VA's eHealth Strategy and the status and perspectives for VistA by Steve Brown, MS, MD, Veterans Administration, USA			
12:00	Frokost			
13:00	A1 Status for pejlemærkerne for sundheds-it	B1 sundhed.dk	C1 Samarbejde mellem sektorer	D1 Tværsektoriel forløbsko- ordinering: Nye platfor- me og produkter
14:30	Kaffepause			
15:00	A2 Nationale e-sundhedsinitiativer	B2 Patient Empowerment	C2 E-sundhed i klinikken	D2 Demo
16:30	Kaffepause			
17:00	Plenumsession 3: Nordiske observationer <ul style="list-style-type: none"> • Arild Faxvaag, Associate Professor and Leader of Norwegian Research Centre for Electronic Patient Records (NSEP), Medisinsk Teknisk Forskningscenter • Hannele Hyppönen, Research Manager, Finnish National Institute for Health and Welfare • Åke Waldius, Senior Researcher, Center for User Oriented IT Design, Royal Institute of Technology, Sweden • Christian Nøhr, professor, Virtuelt Center for Sundhedsinformatik, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet			
18:00	Første konferencedag slutter			
19:00	Festmiddag			

Onsdag den 12. oktober

9:00	Plenumsession 4: Transforming the Healthcare Sector towards the Future by Individualized eHealth based on Integrated Care and Patient Empowerment Healthcare Challenges in the Basque Region and the next generation of Healthcare Management (tentative title) sundhedsminister og regionschef Jesús Maria Fernández, Baskerlandet, Spanien Impact of predictive model-directed end-of-life counseling for medicare beneficiaries Adam Hobgood, MS, Center for Health Research, Healthways, USA			
10:30	Kaffepause			
11:00	A3 Nationale e-sundhedsinitiativer	B3 Brugerperspektiver på e-sundhedsprojekter	C3 E-sundhed i klinikken	D3 Elektroniske tavler på akutafdelinger
12:30	Frokost			
13:30	Plenumsession 5: Perspektiver for e-sundhedsfremtiden E-sundhed i 2015 og 2020 - et bud på, hvad e-sundhed kan gøre for nationen, hvis vi tør kundechef Ivan Lund Pedersen, NSI Farvel og på gensyn professor Christian Nøhr, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet			
14:30	Konferencen slutter			

Tirsdag den 11. oktober

9:30

Plenumsession 1: Konferenceåbning

Velkommen

lektor Stig Kjær Andersen, Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Aalborg Universitet

Regionernes fælles stræben efter at nå de udstukne pejlemærker

RSI-styregruppeformand Jens Andersen

E-sundhedsobservationer 2011

professor Christian Nøhr og ekstern lektor Søren Vingtoft, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet

10:30

Kaffepause

11:00

Plenumsession 2: International experience with eHealth systems

Presentation of VA's eHealth Strategy and the status and perspectives for Vista

by Steve Brown, MS, MD, Veterans Administration, USA

12:00

Frokost

13:00

A1: Status for pejlemærkerne for sundheds-it

Status for pejlemærkerne for sundheds-it

- den kliniske it-arbejdsplads
- optimering af sygehusdrift
- sammenhæng og samarbejde
- patient empowerment

- it-chef Lise Marcher, Region Nordjylland
- funktionschef it-portefølje Michael Bjørn Kraft, Region Sjælland
- sekretariatschef Heidi Forberg, Regionernes Sundheds-it

B1: sundhed.dk

sundhed.dk som national platform for patient empowerment

direktør Morten Elbæk Petersen, sundhed.dk

Patienthåndbogen

– et redskab til patient empowerment

chefredaktør Torben V. Schroeder, Lægehåndbogen og Patienthåndbogen

Den aktive og engagerede patient som central part i samspil og medspil omkring egne data og viden
lægefaglig udviklingsrådgiver for sundhed.dk og almen medicinsk redaktør for Lægehåndbogen Finn Klamer

Hvad kan man bruge sundhed.dk til, og hvorledes skaber sundhed.dk merværdi for parterne bag portalen?
projektchef Glenn Leervad-Bjørn, sundhed.dk

C1: Samarbejde mellem sektorer

Slip borgeren løs på egne data!

direktør Jens Peder Rasmussen, Systematic A/S

Et it-system havde nok reddet min far

forfatter, journalist, WHO patientambassadør for Dansk Selskab for Patientsikkerhed Jacob Egevang, EGEVANG

Rehabilitering skaber sammenhæng

- et pilotprojekt mellem Region Syddanmark og Odense Kommune for patienter med en senhjerneskrade

konsulent, projektleder Birgitte Cecilie Espensen, Hjerneskeraderådgivningen

e-Sundhed i Danmark og Norge - tiltag, virkemidler og effekter

partner Kjell Arne Grøtting, Devoteam daVinci, Norge

D1: Tværsektoriel forløbskoordinering: Nye platforme og produkter

It-understøttelse af forløbsprogrammer: en foranalyse
it-arkitekt, specialkonsulent Anders Skovbo Christensen, Koncern IT, Region Hovedstaden

Shared Care Platform

Healthcare Industry Leader Henrik Wieland, IBM Danmark ApS

Digital sammenhæng og helhed for den kroniske patient

Solution Manager Henrik Povl Eriksen, CSC Scandihealth

Udfordringer i udveksling af data/information

– **KMD CareConnect som integrationsplatform ved tværsektorielt samarbejde omkring et patientforløb**

afdelingschef Morten Fly, KMD, Integrationservices til Sundhedssektoren

Active Healthcare Management - et paradigmeskifte

fra helbredelse mod forebyggelse med patienten i centrum
Nordic Policy Automation & Master Data Management Sales Specialist Leif Rasmussen, ORACLE Danmark

14:30

Kaffepause

15:00

A2: Nationale e-sundhedsinitiativer

Hvor langt er Fælles Medicinkort fra at give effekt for patienterne?

projektleder Helle Balle, National Sundheds IT

Sundhedsjournalen og Nationalt Patient Indeks

- to dele af en fælles løsning

projektleder Jens Hvidberg, National Sundheds IT og seniorkonsulent Jens Rabæk Nørgaard, MedCom

National sundheds-it-infrastruktur – status og visioner

Enterprise arkitekt Esben Graven Poulsen, National Sundheds IT

18 mio. euro til forsøg med deling af patientresumé og recepter på tværs i Europa

- **hvad får Danmark og danskerne ud af det?**
projektleder Anni Buhr, National Sundheds IT

B2: Patient Empowerment

Selvbetjening i sundhedsvæsenet - webbooking
sundhedssystemkoordinator Anette Mundbjerg, Hospitalsenheden Horsens

Sms-påmindelser til patienter. NemSMS

– hvor svært kan det være?

specialkonsulent Jørgen Mikkelsen, Koncern IT, Region Hovedstaden

Lad patienterne hjælpe

sundhedspolitisk medarbejder Sine Jensen, Forbrugerrådet

Empowerment af patienter:

patienter som sikkerhedsbarriere

specialkonsulent Kitta Lawton, Koncern IT, Region Hovedstaden

C2: E-sundhed i klinikken

Udvikling af et nyt it-system til styring af Region Hovedstadens kvalitetsdokumenter

læge, informatiker Knut Bernstein, MEDIQ

Beslutningsunderstøttelse i klinikken:

digitale behandlingsprotokoller på intensivområdet

overlæge Jens Schiebeck, Intensivafdeling V, Odense Universitetshospital

Animering af arbejdsprocesser som middel

til optimering af procesflow

Principal Krister Svanberg, Caggemini Sverige

It-nøddagang til vitale patientdata i Region Hovedstaden

projektleder Susanne Munck, Projektafdelingen, Koncern IT, Region Hovedstaden

D2: Demo

Gør din journal endnu mere struktureret

MD Carina Zetterberg, Obstetrics and Gynaecology, Örebro Universitetshospital

Health Information Exchange and Shared Care Demo

senior it-arkitekt Jesper Vejs, IBM Danmark

Columna – anvendelse af journaldata til klinisk forskning,

ledelsesinformation og kommunikation med andre sektorer
Senior Clinical Advisor Pia Wichman Madsen, Systematic

Critical Information System, CIS by Daintel,

til intensiv og anæstesi

overlæge Torben Steensgaard Andersen, Intensivafdeling, Sygehus Lillebælt, Vejle

Integration til FMK - en løsning designet med vægt på

brugervenlighed, sikkerhed og kliniske arbejdsgange
sundhedsfaglig konsulent Charlotte Hellstern-Hauerslev, IBM Healthcare

16:30

Kaffepause

17:00

Plenumsession 3: Nordiske observationer

- Arild Faxvaag, Associate Professor and Leader of Norwegian Research Centre for Electronic Patient Records (NSEP), Medisinsk Teknisk Forskningscenter
- Hannele Hyppönen, Research Manager, Finnish National Institute for Health and Welfare
- Åke Waldius, Senior Researcher, Center for User Oriented IT Design, Royal Institute of Technology, Sweden
- Christian Nøhr, professor, Virtuelt Center for Sundhedsinformatik, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet

18:00

Første konferencedag slutter

19:00

Festmiddag

Onsdag den 12. oktober

9:00 Plenumsession 4: Transforming the Healthcare Sector towards the Future by Individualized eHealth based on Integrated Care and Patient Empowerment

Healthcare Challenges in the Basque Region and the next generation of Healthcare Management (tentative title)
sundhedsminister og regionschef Jesús María Fernández, Baskerlandet, Spanien
Impact of predictive model-directed end-of-life counseling for medicare beneficiaries
Adam Hobgood, MS, Center for Health Research, Healthways, USA

10:30 Kaffepause

11:00 A3: Nationale e-sundhedsinitiativer

Effektiv SystemAdgang fra tanke over pilotafprøvning til implementering
projektleder Pia Daugbjerg,
Koncern IT, Region Hovedstaden
Den lykkelige kliniker - hurtig adgang og overblik
it-chef Martin Sølvkjær, Bispebjerg Hospital
E-kommunikation understøtter sundhedsaftaler 2011 - 2014
projektkonsulent Dorthe Skou Lassen,
Kommuneprojekter, MedCom
VistA - den grimme ælling: Erfaringer og brugeroplevelser med et udenlandsk patientsystem
konsulent Jari Friis Jørgensen, Symmetric Consulting

B3: Brugerperspektiver på e-sundhedsprojekter

Selvbetjening til kronikerne - kan de? vil de?
projektleder Søren Thaulow, Region Sjælland
Hvilke udfordringer står man overfor, når man skal udskifte et EPJ-system, som har fungeret tilfredsstillende i mange år, med et nyt EPJ-system?
projektleder Lone Tynan, Afdeling for Driftoptimering og IT, Odense Universitetshospital og Svendborg Sygehus
Klinikernes visioner om fremtidens mobile device - via en brugerinddragende rapid prototyping proces
innovationskonsulent Mads Stampe Frederiksen,
Center for Sundhedsinnovation, Region Hovedstaden
Ni ting, du ikke vil have i din brugerflade
ph.d.-studerende Gert Galster, Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Aalborg Universitet

C3: E-sundhed i klinikken

Udarbejdelse af fælles standardplaner for praktiserende reumatologiske speciallæger i Danmark
praktiserende speciallæge i reumatologi
Finn Johansen, Furesø reumatologerne
Skræddersyet forebyggelse og behandling forudsætter velfungerende netværk af forskningsbiobanker
it-arkitekt Jaln Milter Ehlers, Logica Danmark A/S
Det Lærende Hospital – om læringspotentialer, organisationsudvikling, brugersupport og it-stewards i Region Nordjylland
ph.d.-studerende Lone Stub Petersen,
Institut for Planlægning, Aalborg Universitet
Hvordan regionen kan understøtte implementering af nye it-værktøjer hos de praktiserende læger
projektleder Tove Charlotte Nielsen,
Region Syddanmark, Sundhed

D3: Elektroniske tavler på akutafdelinger

Effekten af elektroniske overblikstavler på akutafdelinger
lektor Morten Hertzum, Roskilde Universitet
Kvalitet og overblik i forbindelse med visitation af Region Sjællands skadepatienter
ledende oversygeplejerske Poul Mossin,
Akutafdelingen, Køge Sygehus, Region Sjælland
Integration mellem præhospitaljournal, overblik- og logistiktavler samt den elektroniske patientjournal - nu i drift
afdelingssygeplejerske Tina Futterup, Århus Universitetshospital, Aalborg Sygehus, Region Nordjylland
Patientflow-system til undersøttelse af patientforløbet på hospitalet
Project Manager Gitte Kjeldsen, MedTech Innovation Center

12:30 Frokost

13:30 Plenumsession 5: Perspektiver for e-sundhedsfremtiden

E-sundhed i 2015 og 2020 - et bud på, hvad e-sundhed kan gøre for nationen, hvis vi tør
kundechef Ivan Lund Pedersen, NSI
Farvel og på gensyn
professor Christian Nøhr, Virtuelt Center for Sundhedsinformatik, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet

14:30 Konferencen slutter

Organisation

E-sundhedsobservatoriet

E-sundhedsobservatoriet udgøres af Virtuelt Center for Sundhedsinformatik på Aalborg Universitet.

Stig Kjær Andersen

Lektor

email: ska@hst.aau.dk
tlf: 9940 8751

Pernille Bertelsen

Lektor

email: pernille@plan.aau.dk
tlf: 9940 8431

Christian Nøhr

Professor

email: cn@plan.aau.dk
tlf: 9940 8401

Marianne Sørensen

AC-fuldmægtig

email: mars@hst.aau.dk
tlf: 9940 8809

Søren Vingtoft

Ekstern lektor

email: soren@vingtoft.com

Rådgivningsgruppe

- › Ivan Lund Pedersen, kundechef, NSI
- › Kristoffer Lange, seniorkonsulent, Danske Regioner
- › Heidi Forberg, chef for Regionernes Sundheds-it
- › Poul Erik Kristensen, konsulent, KL
- › Henrik Bjerregaard, CEO, MedCom
- › Gleen Leervad-Bjørn, produktchef, sundhed.dk
- › Marianne Rex Sørensen, vicedirektør, Lægeforeningen
- › Gunilla Svensmark, konsulent, DSR
- › Soile Friis, formand, Lægeseekretærforeningen
- › Henning Bruun-Schmidt, V-CHI leverandørforum
- › Pia Elberg, formand, Dansk Selskab for Medicinsk Informatik
- › Klaus Phanareth, formand, Dansk Selskab for Klinisk Telemedicin
- › Leif Panduro, bestyrelsesformand, Dansk Selskab for Kvalitet i Sundhedsvæsenet
- › Kenneth Seerup Jørgensen, næstformand, Dansk Selskab for Sygehusledelse
- › Dansk Selskab for Patientsikkerhed
- › Finn Kensing, direktør, Center for IT innovation, KU

Leverandørudstilling 2011

- ▶ Capgemini
- ▶ care-call
- ▶ Cetrea
- ▶ CompuGroup Medical
- ▶ CSC Scandihealth
- ▶ Daintel
- ▶ DIPS ASA
- ▶ Epic
- ▶ IBM
- ▶ Imatis
- ▶ InterSystems
- ▶ KMD
- ▶ Logica
- ▶ Max Manus
- ▶ MedCom
- ▶ NNE Pharmaplan
- ▶ Sensor Medical
- ▶ Symfoni
- ▶ Systematic
- ▶ Tieto Denmark
- ▶ Trifork

Praktiske oplysninger

KONFERENCEDAGE

Tirsdag den 11. oktober 2011
kl. 8.30 - 18.00

Onsdag den 12. oktober 2011
kl. 9.00 - 14.30

STED

Hotel Nyborg Strand
Østerøvej 2
5800 Nyborg
Tlf: 65313131
www.nyborgstrand.dk

KONFERENCEGEBYR

Ved tilmelding senest
den 30. september 2011 kr. 3.200,-
Ved tilmelding efter
den 30. september kr. 5.200,-
Der beregnes ikke moms.

FESTMIDDAG

Festmiddag: kr. 675,-
Der beregnes ikke moms.

TILMELDING

www.e-sundhedsobservatoriet.dk
/tilmelding
Tilmeldingen er bindende

YDERLIGERE OPLYSNINGER OG KONFERENCE- SEKRETARIAT

E-sundhedsobservatoriet
c/o Virtuelt Center
for Sundhedsinformatik
Aalborg Universitet
Fibigerstræde 13
9220 Aalborg Ø
Tlf: 9940 8809
www.e-sundhedsobservatoriet.dk
www.v-chi.dk
info@e-sundhedsobservatoriet.dk
Cvr. nr. 29102384

HOTELLER

Hotel Nyborg Strand administrerer
booking af de hotelværelser, som
E-sundhedsobservatoriet har pre-
booket til konferencen.

*Afregning for overnatning sker
gennem Nyborg Strand, også for
overnatning på de øvrige hoteller.*

Alle værelser er inkl. morgenbuffet.

Link til booking af værelser.
<http://www.conferencemanager.dk>
/e-sundhedsobservatoriet

Hotel Nyborg Strand

Østerøvej 2
5800 Nyborg
Tlf: 6531 3131
nyborgstrand.dk
Nye enkeltværelser mod skoven
à kr. 1.275,-
De luxe enkeltværelser à kr. 1.185,-
Store enkeltværelser à kr. 1.057,-
Mellem enkeltværelser à kr. 815,-
Små enkeltværelser à kr. 621,-

*De øvrige hoteller, der er omfattet
af aftalen, er:*

Hotel Hesselet (34 værelser)

Christian Lundsvej 119
5800 Nyborg
Tlf: 6531 3029
www.hotel-hesselet.dk
Enkeltværelser à kr. 1305,-
Dobbeltværelser à kr. 1730,-

Holckenhavn Slot (15 værelser)

Holckenhavn 1
5800 Nyborg
Tlf: 6531 3105
www.holckenhavn.dk
Enkeltværelser à kr. 1.125,-
Dobbeltværelser à kr. 1.500,-

Hotel Villa Gulle (20 værelser)

Østervoldgade 44
5800 Nyborg
Tlf: 6530 1188
www.villa-gulle.dk
Enkeltværelser à kr. 720,-
Dobbeltværelser à kr. 845,-

Juelsberg Slot - Bed & Breakfast

(6 værelser)
Juelsbergvej 11
5800 Nyborg
Tlf: 6531 0099
www.juelsbergslot.dk
Enkeltværelser à kr. 625,-

Frederikshøj Bed & Breakfast

(10 værelser)
Kogsbøllevej 66E
5800 Nyborg
Tlf: 6537 1616
www.frederikshoej.com
Enkeltværelser à kr. 375,-

Bed & Breakfast - Aaløkke

(3 værelser)
Aaløkkegaarden 60
5800 Nyborg
Tlf: 3543 7343
www.bedandbreakfast-aaloekke.dk
Enkeltværelser à kr. 425/625,-

E-sundhedsobservatoriet

c/o Virtuelt Center for Sundhedsinformatik

Aalborg Universitet

Fibigerstræde 13

9220 Aalborg Øst

Tlf: 9940 8809

E-mail: info@e-sundhedsobservatoriet.dk

www.e-sundhedsobservatoriet.dk